

Paragraf 65

Ärendenummer KS2020/180

Svar på revisionsrapport - granskning av momshantering

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. anta förslag på svar daterat 2024-04-07 som svar på revisorernas missiv och rapporten "Granskning av momshantering",

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

2. kommunstyrelsens svar läggs till handlingarna och skickas till revisorerna för kännedom.

Beskrivning av ärendet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun har sakkunniga revisorer genomfört en granskning av momshanteringen i kommunen. Granskningens syfte var att bedöma om kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll av momshanteringen är tillräcklig.

Efter genomförd granskning är bedömningen att den interna kontrollen av momshanteringen är delvis tillräcklig.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-06

Svar på revisionsrapporten "Granskning av momshantering", daterad 2024-04-07

Protokollsutdrag Kommunfullmäktige 2020-04-14 KF §40

Revisionsrapport Granskning av momshantering Enköpings kommun, december 2019

Missiv Revisionsrapport Granskning av momshantering Enköpings kommun, december 2020-02-25

Beslutsgång

Ordföranden meddelar att förslag till beslut är:

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. anta förslag på svar daterat 2024-04-07 som svar på revisorernas missiv och rapporten "Granskning av momshantering",

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

2. kommunstyrelsens svar läggs till handlingarna och skickas till revisorerna för kännedom.

Ordföranden frågar utskottet om det kan besluta enligt liggande förslag och finner så.

Beslutet skickas till:

-

Kommunledningsförvaltningen
Daniel Nilsson
0171-626289
daniel.nilsson@enkoping.se

Kommunstyrelsen

Svar på revisionsrapport - granskning av momshantering

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. anta förslag på svar daterat 2024-04-07 som svar på revisoreernas missiv och rapporten "Granskning av momshantering",

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

2. kommunstyrelsens svar läggs till handlingarna och skickas till revisorerna för kännedom.

Ärendet

Bakgrund

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun har sakkunniga revisorer genomfört en granskning av momshanteringen i kommunen. Granskningens syfte var att bedöma om kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll av momshanteringen är tillräcklig.

Efter genomförd granskning är bedömningen att den interna kontrollen av momshanteringen är delvis tillräcklig.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet föranleder inga ekonomiska konsekvenser.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Ärendet föranleder inga sociala eller miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2024-04-06

Svar på revisionsrapporten "Granskning av momshantering", daterad 2024-04-07

Protokollsutdrag Kommunfullmäktige 2020-04-14 KF §40

Revisionsrapport Granskning av momshantering Enköpings kommun, december 2019

Missiv Revisionsrapport Granskning av momshantering Enköpings kommun,
december 2020-02-25

Daniel Jansson-Hammargren
Kommundirektör
Enköpings kommun

Daniel Nilsson
Ekonomichef
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Kommunens förtroendevalda revisorer, för kännedom

Kommunledningsförvaltningen
Daniel Nilsson
0171-626289
daniel.nilsson@enkoping.se

Bilaga 1: Svar på revisionsrapporten Granskning av momshantering

Ärendet

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Enköpings kommun har sakkunniga revisorer genomfört en granskning av momshanteringen i kommunen. Granskningens syfte var att bedöma om kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll av momshanteringen är tillräcklig.

Efter genomförd granskning är bedömningen att den interna kontrollen av momshanteringen är delvis tillräcklig.

Revisorerna rekommenderar kommunstyrelsen att säkerställa att det finns dokumenterade rutiner kring momshantering inklusive vilka kontroller som ska genomföras och vem som ansvarar för detta utöver de kontroller som utförs av extern leverantör.

Kommunledningsförvaltningens svar

Kommunledningsförvaltningen har sedan granskningen genomfördes arbetat med rutiner och kontroller av momshantering. Under 2024 planeras att kommunens regler för attest ska uppdateras och i samband med det ska attestantens ansvar för moms förtydligas.

Rutinen för kontroll av in- och utgående moms är att ekonomifunktionen genomför stickprov på två kundfakturor och två leverantörsfakturor per förvaltning varje månad för att säkerställa rätt momsbelopp och period har redovisats.

Rutinen för kontroll av korrekt momsåtersökning är att det sker löpande avstämningsmöten mellan kommunledningsförvaltningen och förvaltningar som har kostnader med återsökingsbar moms. Vid sammanställning av underlagen från förvaltningarna sker även en rimlighetsbedömning av beloppen mot tidigare perioder.

Rutinen för kontroll av ingående moms för kostnader där avdragsbegränsningar råder är att ekonomifunktionen genomför stickprov på två leverantörsfakturor för

leasing och representation per förvaltning varje månad för att säkerställa rätt momsbelopp har redovisats.

Paragraf 40

Ärendenummer KS2020/180

Revisionsrapport - Granskning av momshantering

Beslut

Revisionsrapporten skickas till kommunstyrelsen för beredning.

Beskrivning av ärendet

En revisionsrapport om granskning av momshantering har inkommit den 2 mars 2020.

Granskning av momshantering Enköpings kommun

Revisionsrapport
December 2019

Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Sammanfattande bedömning

Utifrån genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att den interna kontrollen avseende momshanteringen endast delvis är tillräcklig. Bedömningen grundar sig på uppföljningen av de fyra kontrollmålen nedan:

Löpande avstämning och redovisning av moms

Kontrollmålet bedöms som uppfyllt. Det finns rutiner för löpande avstämning och redovisning av moms. Kommunen har under 2019 haft skatterevision från Skatteverket och blivit godkänd.

In- och utgående moms redovisas i rätt period och med rätt belopp

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt. Det är respektive attestants ansvar att säkerställa att moms redovisas med rätt belopp. Detta framgår dock inte specifikt av kommunens attestreglemente, däremot framgår det att det är attestantens ansvar att säkerställa att fakturan är korrekt. I manualen till fakturahanteringen, som är framtagen som stöd till både mottagnings- och beslutsattestanter, står det däremot tydligt att också momsen ska kontrolleras och där finns också ett speciellt stycke som avser ändring av momsbelopp.

Det finns inga centrala rutiner/kontroller för att säkerställa att moms redovisas i rätt period och med rätt belopp. Istället har kommunen valt att anlita en extern leverantör som med några års mellanrum granskar kommunens momshantering. För år 2015-2018 har ca 1,4 mnkr återsökts med hjälp av den externa leverantörens kontroller. Eftersom dessa kontroller ibland görs flera år efteråt, redovisas inte den moms som återsöks, i rätt period.

Korrekt återsökning av särskilt momsbidrag/särskild momscompensation sker. Det vill säga att återsökning sker av alla kostnader som kompensation kan erhållas för.

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt. Det finns inga centrala rutiner/kontroller för att säkerställa att återsökning sker för alla kostnader som särskild momscompensation kan erhållas för.

Det är upp till respektive förvaltning att säkerställa att det underlag som skickas till kommunledningskontoret inför återsökning är korrekt. Underlagen sammanställs sedan av en redovisningsekonom vilken även gör en rimlighetsbedömning av beloppet innan det skickas till Skatteverket.

Inga felaktigheter har noterats i genomfört stickprov/registeranalys. Däremot framkommer det att en del felaktigheter har uppmärksammats i efterhand, i huvudsak i den externa leverantörens efterhandskontroller.

Avdrag för ingående moms sker med korrekt belopp för kostnader där avdragsbegränsningar råder, till exempel leasing av bilar och representation.

Kontrollmålet bedöms som delvis uppfyllt. På kommunledningskontoret görs en kontroll av alla transaktioner med ändrad momskontering. Däremot saknas en kontroll av huruvida nödvändiga korrigeringar görs. Genomförd stickprovskontroll påvisade även ett antal felaktigheter gällande både representation och leasing.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen behöver säkerställa att det finns dokumenterade rutiner kring momshantering inklusive vilka kontroller som ska genomföras och vem som ansvarar för detta utöver de kontroller som utförs av extern leverantör.

1

Inledning

Syfte och metod

Bakgrund	<p>Kommunerna intar en särställning i momssystemet genom att av konkurrensneutralitetsskäl, kan erhålla ersättning för ingående moms som hänför sig till skattefri omsättning samt ersättning för dold moms vid upphandling samt bidrag från eller till entreprenörer som driver verksamhet inom områdena tandvård, sjukvård, social omsorg eller utbildning. Vidare intar äldreboendet och LSS- boendet en särställning genom att dessa vårdformer också berättigar till ersättning för lokalkostnader då lokalerna hyrs av kommunen. Ersättningarna regleras i kommunkontolagen och rekvireras av kommunerna från ett särskilt skattekontor. Systemet omfattar väsentliga belopp.</p> <p>I samband med genomförd riskanalys har området bedömts väsentligt för en fördjupad granskning.</p>
Revisionsfråga	<p>Revisionsfråga</p> <p>Är Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende momshanteringen tillräcklig?</p> <p>Kontrollmål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Löpande avstämning om redovisning av moms sker. • Om in- och utgående moms redovisas i rätt period och med rätt belopp. • Om korrekt återsökning av särskilt momsbidrag/särskild momskompensation sker, det vill säga att återsökning sker av alla kostnader som kompensation kan erhållas för. • Om avdrag för ingående moms sker med korrekt belopp för kostnader där avdragsbegränsningar råder, till exempel leasing av bilar och representation.
Avgränsning och metod	<p>Granskningen omfattar den centrala momshanteringen i kommunen. Kontroller och urval har skett för att omfatta samtliga nämnder/förvaltningar.</p> <p>Granskningen har genomförts genom intervjuer samt undersökning av rutinerna för momshantering samt stickprovskontroller, som baserats på bland annat registeranalys (datorstödd revision) samt manuellt av poster i redovisningen.</p>

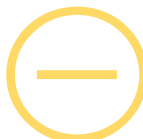
Bedömningskala som används i granskningen

Bedömningskala

= Uppfyllt/Godkänt

= Delvis uppfyllt/Inte helt godkänt

= Ej uppfyllt/ Ej godkänt

2

Iakttagelser och bedömningar

Iakttagelser och bedömningar

Kontrollmål	Iakttagelse	Bedömning
<p>1. Löpande avstämning och redovisning av moms</p>	<p>Löpande avstämning och redovisning av moms görs av ekonom på kommunledningskontoret.</p> <p>Kommunen har haft skatterevision från Skatteverket och blivit godkänd.</p>	 <p>Uppfyllt</p>
<p>2. Om in- och utgående moms redovisas i rätt period och med rätt belopp</p>	<p>Det är respektive attestants ansvar att säkerställa att moms redovisas med rätt belopp. Detta framgår dock inte specifikt av kommunens attestreglemente, däremot framgår det att det är attestantens ansvar att säkerställa att fakturan är korrekt. I manualen till fakturahanteringen, som är framtagen som stöd till både mottagnings- och beslutsattestanter, står det däremot tydligt att också momsen ska kontrolleras och där finns också ett speciellt stycke som avser ändring av momsbelopp.</p> <p>Utöver ovan nämnda, finns inga kommunövergripande rutiner/kontroller för att säkerställa att moms redovisas i rätt period och med rätt belopp. Istället har kommunen valt att anlita en extern leverantör som granskar kommunens momshantering. Enligt förfrågningsunderlaget omfattar uppdraget analys för att identifiera dolt kapital, t ex moms, genom exempelvis analys av leverantörsreskontra och tillhörande system, granskning av fakturor och avtal etc. I uppdraget ingår även en momsutbildning för personalen. Analysen omfattar redovisningsåren 2014-2018. Efter genomförd analys ska leverantören leverera en rapport som innehåller en redovisning av de fel och brister som hittats samt förslag på hur dessa ska förebyggas. Rapporten ska även innehålla underlag i form av sammanställning av transaktioner där möjligt momsavdrag/momskompensation inte har gjorts, samt följebrev som direkt kan användas för att ansöka om omprövning hos Skatteverket. Uppdraget utförs på provision utifrån en procentsats som lämnats i anbudet. För år 2015-2018 har ca 1,4 miljoner kronor återsökt med hjälp av den externa leverantören.</p> <p>Inom ramen för granskningen har 16 kundfakturor och 16 leverantörsfakturor granskats.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kundfakturorna har valts ut genom analys av samtliga intäktskonton för att se avvikande utfall. Verifiering gjordes utan anmärkning för 16 av 16 granskade fakturor. • Leverantörsfakturorna har valts utifrån avvikande momsbelopp (ej 6, 12 eller 25 procent) samt fakturor med nollmoms. Verifieringen gjordes utan anmärkning för 16 av 16 granskade fakturor. <p><i>Forts nästa sida</i></p>	

Iakttagelser och bedömningar

Kontrollmål	Iakttagelse	Bedömning
<p>Forts fg sida</p>	<p>Utifrån genomförd granskning gör vi bedömningen att kontrollmålet delvis är uppfyllt. Det är respektive attestants ansvar att säkerställa att moms redovisas med rätt belopp. Genomförda stickprovskontroller påvisar inga felaktigheter. Däremot visar de efterhandskontroller, som genomförts av den upphandlade leverantören, att det finns felaktigheter. Eftersom dessa kontroller ibland görs flera år efteråt (högst tre), betyder det att den moms som återsöks inte redovisas i rätt period.</p>	 <p>Delvis uppfyllt</p>
<p>3. Om korrekt återsökning av särskilt momsbidrag/särskild momskompensation sker. Det vill säga att återsökning sker av alla kostnader som kompensation kan erhållas för.</p>	<p>Det finns inga centrala rutiner för löpande kontroller som säkerställer att återsökning sker för alla kostnader som kompensation kan erhållas för. Det är upp till respektive förvaltning att säkerställa att det underlag som skickas till kommunledningskontoret inför återsökning är korrekt. Underlagen sammanställs sedan av redovisningsekonom, som även gör en rimlighetsbedömning av beloppet, innan det skickas in till skatteverket.</p> <p>Inga felaktigheter har noterats i genomfört stickprov/registeranalys. Däremot framkommer det att en del felaktigheter har uppmärksammats i efterhand, i huvudsak av den externa leverantören. Utifrån detta görs bedömningen att kontrollmålet delvis är uppfyllt.</p>	 <p>Delvis uppfyllt</p>
<p>4. Om avdrag för ingående moms sker med korrekt belopp för kostnader där avdragsbegränsningar råder. Till exempel leasing av bilar och representation.</p>	<p>När korrigeringar av moms görs i redovisning av inkommen faktura, sätts korrigeringen på konto 1679. Redovisningsekonomerna på kommunledningsförvaltningen kontrollerar konto 1679 varje månad. Respondenterna uppger att det däremot är svårt att upptäcka felaktigheter om verksamheten inte gör nödvändiga korrigeringar. Viss kontroll görs av utländska leverantörsfakturor.</p> <p>Även dessa transaktioner inom denna kategori kontrolleras i den externa leverantörens efterhandskontroll.</p> <p>Inom ramen för granskningen har 16 fakturor, avseende kostnader där avdragsbegränsningar råder, verifierats. Stickprovet innefattar 8 fakturor avseende leasing och 8 fakturor avseende representation.</p> <p>I stickprovskontrollen var momsen på 4 av 8 granskade leasingfakturor korrekt hanterade enligt rådande avdragsbegränsningar.</p> <p>I stickprovskontrollen var momsen på 6 av 8 granskade representationsfakturor korrekt hanterad enligt rådande avdragsbegränsningar.</p> <p>Utifrån resultatet ovan gör vi bedömningen att kontrollmålet endast delvis är uppfyllt.</p>	 <p>Delvis uppfyllt</p>

2020-02-25

Anders Hägg

Sofia Nylund

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Enköpings kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 18 december 2018. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Kommunfullmäktige

Granskning av momshantering

PwC har på uppdrag av revisorerna i Enköpings kommun genomfört en granskning av momshanteringen i kommunen. Granskningen har syftat till att bedöma om Kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende momshanteringen är tillräcklig. Resultatet av granskningen redovisas i bifogad rapport.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen avseende momshanteringen endast delvis är tillräcklig.

Det finns inga centrala rutiner/kontroller för att säkerställa att moms redovisas i rätt period och med rätt belopp. Istället har kommunen valt att anlita en extern leverantör som med några års mellanrum granskar kommunens momshantering. För år 2015 - 2018 har ca 1,4 mnkr återsökts med hjälp av den externa leverantörens kontroller. Eftersom dessa kontroller ibland görs flera år efteråt, redovisas inte den moms som återsöks, i rätt period.

Det finns inga centrala rutiner/kontroller för att säkerställa att återsökning sker för alla kostnader som särskild momskompensation kan erhållas för. Det är upp till respektive förvaltning att säkerställa att det underlag som skickas till kommunledningskontoret inför återsökning är korrekt. Underlagen sammanställs och en rimlighetsbedömning av beloppet görs innan det skickas till Skatteverket. Inga felaktigheter har noterats i genomfört stickprov/registeranalys. Däremot framkommer det att en del felaktigheter har uppmärksamats i efterhand, i huvudsak i den externa leverantörens efterhandskontroller.

På kommunledningskontoret görs en kontroll av alla transaktioner med ändrad momskontering. Däremot saknas en kontroll av huruvida nödvändiga korrigeringar görs. Genomförd stickprovskontroll påvisade även ett antal felaktigheter gällande både representation och leasing.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendation:

- Kommunstyrelsen behöver säkerställa att det finns dokumenterade rutiner kring momshantering inklusive vilka kontroller som ska genomföras och vem som ansvarar för detta utöver de kontroller som utförs av extern leverantör.

ENKÖPINGS KOMMUN
Revisorerna

2020-02-25

Kommunfullmäktige

Revisorerna översänder rapporten för kännedom och åtgärd. Revisorerna önskar även ett svar från Kommunstyrelsen baserat på de iakttagelser och den rekommendation som redovisas i rapporten.

För Enköpings kommuns revisorer

Tony Forsberg
Ordförande

Bengt-Åke Gehlin
vice ordförande

För kännedom:

Kommunstyrelsen